

Taulukko 2 Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi		Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyisyys	Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus ja eliöt	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Luonnon monimuotoisuus	Yhdyskuntarakenne ja kulttuuriperintö	Luonnonvarojen hyödyntäminen	Kokonaisvaikutus ympäristöön	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Ympäristövaikutusten arvioinnin perustelut
		[0] Ei merkittäviä vaikutuksia	[+/-] Ristiriitaisia vaikutuksia	[+] Myönteisiä vaikutuksia	[++] Selvästi myönteisiä vaikutuksia						
Yrittäjä- ja osaajamyönteisyys											
18	Vahvistetaan laadukasta Invest in -toimintaa valmiilla palvelupaketeilla.	0	+/-	+/-	+/-	+/-	0	+/-	+/-	0	Ks. 1
19	Varsinais-Suomessa yhdistetään työ ja tekijät.	0	0	0	0	0	0	0	0	+	
20	Nostetaan organisaatioiden valmiutta palkata kansainvälisiä työntekijöitä ja houkutellaan uusia työntekijöitä maakuntaan myös muualta Suomesta.	0	0	0	0	0	0	0	0	+	
21	Tuodaan ihmisiä yhteen ja mahdollistetaan tukiverkkojen rakentuminen uusille varsinaissuomalaisille, erityisesti yksin maakuntaan muuttaneille ja osaajien perheille.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Sosiaalisten verkostojen vahvistaminen tukee kokonaisvaltaisesti hyvinvointia, millä on myönteinen vaikutus terveyteen, elinoloihin ja viihtyisyyteen.
22	Vahvistetaan varsinaissuomalaisen korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten korkean tason ja monipuolisen osaamisen tunnettuutta kansallisesti ja kansainvälisesti.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	Vahvistetaan opiskelijoiden ja opiskelun tuen malleja, ja aktiivista opiskelijaelämää Varsinais-Suomessa.	+	0	0	0	0	0	0	0	+	Ks. 21
24	Vaikutetaan korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten TKI- ja koulutusrahoituksen kohdentumiseen Varsinais-Suomelle tärkeisiin teemoihin.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimivat ja kilpailukyiset liikenneyhteydet											
25	Tehdään läntiset matkaketjut tunnetuiksi: markkinoidaan Turun lentoaseman yhteyksiä sekä laiva-juna-yhteyksiä Varsinais-Suomesta Eurooppaan.	0	0	+/-	0	0	+	0	+/-	0	Matkailulla ja lentoliikenteellä on merkittäviä kielteisiä ilmastovaikutuksia. Toisaalta laiva-juna-yhteyksillä voidaan korvata lentoliikennettä ja siten vähentää matkailun ilmastovaikutuksia. Toimivat ja tarkoituksenmukaiset liikenneyhteydet ovat kestävä yhä yhä yhdyskuntarakenteen olennainen osa.
26	Toimivien yhteyksien kehittäminen logistiikan, elinkeinoelämän ja asumisen tarpeisiin.	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+/-	+/-	0	Ks. 1, 25, 27
27	Edistetään Länsiradan toteutusta kokonaisuudessaan ja kartoitetaan Turusta länteen suuntautuvien kiinteiden yhteyksien kehittämismahdollisuuksia.	0	+/-	+	0	+/-	+	+/-	+/-	0	Muun liikenteen korvaamisella raideliikenteellä on merkittäviä myönteisiä ympäristövaikutuksia. Kiinteällä yhteydellä olisi toteutuessaan maankäytön muutoksista johtuvia laajoja, monipuolisia ja merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia saaristossa.
28	Valmistaudutaan TEN-T-verkoston päivitykseen 2028–2033, ja tiivistetään yhteistyötä erityisesti Suomen, Ahvenanmaan ja Ruotsin välillä. Tavoitteena on, että kiinteä yhteys saavuttaa TEN T-verkon päivityksen yhteydessä tärkeän rajat ylittävän yhteyden statuksen (cross-border status).	0	+/-	+/-	0	+/-	+	+/-	+/-	0	Ks. 27
Erottuva elämys- ja kulttuuritoiminta											
29	Levitetään maakunnan ulkopuolella tietoa Varsinais-Suomen vahvuuksista ja tarpeista.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
30	Viestitään yhdessä varsinaissuomalaisuudesta ja nostetaan esiin sen omaleimaisuutta ja ainutlaatuisuutta.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31	Vahvistetaan paikallisten elämys- ja kulttuuripalvelujen markkinointia. Kehitetään kylämatkailua ja talvisesongin matkailukysyntää tuotteistamalla saariston syksy ja talvi.	+	0	+/-	0	+/-	+	0	+/-	0	Saariston ja kylien elinvoiman lisääminen edesauttaa niiden asukkaiden elinolojen ja Varsinais-Suomen kulttuuriperinnön säilymistä. Matkailun lisäämisellä on myös merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia.
32	Parannetaan pyörämatkailun reitistöjä ja palveluita ja lisätään Varsinais-Suomen tunnettuutta eurooppalaisena pyörämatkailukohteena.	+	0	+/-	0	0	+	0	+	0	Pyöräilyn lisäämisellä on selviä myönteisiä vaikutuksia ilmasto- ja terveyteen ja yhdyskuntarakenteeseen. Matkailun lisäämisellä on myös merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Taulukko 3 Varsinais-Suomi sinua varten		Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyisyys	Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus ja eliöt	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Luonnon monimuotoisuus	Yhdyskuntarakenne ja kulttuuriperintö	Luonnonvarojen hyödyntäminen	Kokonaisvaikutus ympäristöön	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Ympäristövaikutusten arvioinnin perustelut
		[0] Ei merkittäviä vaikutuksia		[+/-] Ristiriitaisia vaikutuksia	[+] Myönteisiä vaikutuksia	[++] Selvästi myönteisiä vaikutuksia					
Osaava kansalaisuus											
33	Panostetaan vahvoihin perustaitoihin nojaavaan koulutus- ja osaamistason nostamiseen varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta alkaen.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Osaamisen vahvistaminen tukee ja kasvattaa ihmisten toimijuutta ja osallisuutta muuttavassa yhteiskunnassa, millä on myönteinen vaikutus terveyteen, elinoloihin ja viihtyisyyteen.
34	Varmistetaan ammatillisen koulutuksen laatu ja vastaaminen tulevaisuuden työelämän tarpeisiin erityisesti osaajapula-aloilla.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Ks. 33
35	Tuotetaan toimivat ja saavutettavat työikäisen väestön koulutus- ja osaamispalvelut koulutuksen järjestäjien, järjestöjen ja kolmannen sektorin yhteistyössä.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Ks. 33
36	Kootaan alueellisia harjoittelupaikkapoolia oppilaitoksien tueksi.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37	Tehdään korkeakoulujen ja maakunnan yritysten ja organisaatioiden välille sopimuksia vastavalmistuneiden ensimmäisistä työpaikoista.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Ks. 33
38	Tuodaan työnantajat ja opiskelijat yhteen säännöllisesti.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Rakennetaan sujuvia koulutuspolkuja jatko-opintoihin eri koulutustasojen ja oppilaitosten välillä.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Ks. 33
Hyvinvointi ja hyvä elämä											
40	Huolehditaan väestön hyvinvoinnista kaikkien sektoreiden tiiviissä yhteistyössä.	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Hyvinvoinnista huolehtimisella on myönteinen vaikutus terveyteen, elinoloihin ja viihtyisyyteen.
41	Torjutaan yksinäisyyttä ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä ottamalla käyttöön aiemmin toimiviksi havaittuja käytäntöjä sekä lisäämällä yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja.	+	0	0	0	0	+	0	++	+	Yhteisöllisyydellä ja osallisuudella on myönteinen vaikutus hyvinvointiin, kaupunkikivaan ja viihtyisyyteen. Ks. myös 21.
42	Tuetaan varsinaissuomalaisten luonto- ja kulttuurihyvinvointia.	+	+	0	+	+	+	0	++	+	Luonto- ja kulttuurihyvinvoinnin lisääminen edellyttää luonnosta ja kulttuuriperinnöstä huolehtimista, jolla on laajoja myönteisiä ympäristövaikutuksia.
43	Yhteensovitetaan ja otetaan kaikilla tasoilla käyttöön Varsinais-Suomea koskevat varautumissuunnitelmat.	+	0	0	+	0	0	0	++	0	Varautuminen on olennainen osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja terveellisten elinolojen turvaamista.
44	Lisätään demokraatiakasvatusta ja -osaamista kaikilla yhteiskunnan tasoilla.	+	0	0	0	0	+	0	++	+	Ks. 41
45	Tuetaan maakunnan toimijoiden ja asukkaiden valmiutta toteuttaa kestävyysmurrosta reitulla ja tehokkaalla tavalla.	+	+	+	+	+	+	+	++	+	Kestävyysmurroksen tarkoituksena on tuottaa myönteisiä ympäristövaikutuksia.
46	Tehdään stressitestejä asuinalueille ja poistetaan arjen sujuvuutta heikentäviä tekijöitä.	+	0	0	+	0	+	0	++	+	Ks. 43. Arjen sujuvuus on keskeinen osa toimivaa yhdyskuntarakennetta ja viihtyisää elinympäristöä.
47	Vähennetään arjen siirtymistarvetta parantamalla lähipalveluja ja viihtyisiä elinympäristöjä.	+	0	+	0	+	+	+	++	+	Liikkumisella on laajoja kielteisiä ympäristövaikutuksia, joita siirtymistarpeen vähentäminen hillitsee. Lähipalvelujen lisääntyminen ja elinympäristön viihtyisyyden parantaminen kohentaa yhdyskuntarakennetta, kaupunkikivaan ja viihtyisyyttä.
48	Valitaan lähijunalikenteen organisointimalli ja sitoudutaan ensimmäisen vaiheen rahoitukseen.	0	0	+	0	0	+	0	++	0	Muun liikenteen korvaamisella raideliikenteellä on merkittäviä myönteisiä ympäristövaikutuksia.
49	Tehdään kokonaisvaltainen joukkoliikennejärjestelmän suunnitelma, joka huomioi liikkumisympäristön laadun, matkaketjut ja arjen sujuvuuteen vaikuttavat tekijät.	+	0	+	+	0	+	0	++	+	Joukkoliikenteen kulkutapaosuuden lisäämisellä on merkittäviä myönteisiä ympäristövaikutuksia. Arjen sujuvuus on keskeinen osa toimivaa yhdyskuntarakennetta ja viihtyisää elinympäristöä.

Taulukko 3 (2/2) Varsinais-Suomi sinua varten		Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyisyys	Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus ja eliöt	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Luonnon monimuotoisuus	Yhdyskuntarakenne ja kulttuuriperintö	Luonnonvarojen hyödyntäminen	Kokonaisvaikutus ympäristöön	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Ympäristövaikutusten arvioinnin perustelut
[0] Ei merkittäviä vaikutuksia [+/-] Ristiriitaisia vaikutuksia [+] Myönteisiä vaikutuksia [++] Selvästi myönteisiä vaikutuksia											
Monimuotoinen luonto ja yhteinen kulttuuriympäristö											
50	Toteutetaan vesistöjen tilaa parantavia toimia koko Saaristomeren valuma-alueella luonnon ennallistamiseksi ja vesien hyvän tilan saavuttamiseksi.	+	+	0	+	+	0	+	++	0	Saaristomeren ja sen valuma-alueen tilan parantamisella on merkittäviä, laaja-alaisia ja kauaskantoisia myönteisiä ympäristövaikutuksia. Ks. myös 14.
51	Tehostetaan toimijoiden yhteistyötä ja luodaan maakunnan asukkaille ja mökkiläisille mahdollisuuksia osallistua Saaristomeri-työhön ja sen tukemiseen.	+	+	0	+	+	0	+	++	+	Ks. 50
52	Tehdään Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävästä toiminnasta näkyvää ja arvostettua.	+	+	0	+	+	0	+	++	0	Ks. 50
53	Tehdään Saaristomeren valuma-alueesta ravinteidenkierron esimerkkialue.	+	+	0	+	+	0	+	++	0	Ks. 50 ja 14
54	Varsinais-Suomi etenee kohti luontopositiivisuutta.	+	+	+	+	+	+	+	++	0	Luonnon monimuotoisuuden tila on elimellisesti kytköksissä kaikkiin ympäristövaikutuksiin, ja sen parantaminen on välttämätöntä ja keskeistä kaikkien kielteisten ympäristövaikutusten hillinnässä. Luonnon monimuotoisuus on olennainen elementti myös kulttuuriperinnön ja maiseman kannalta.
55	Edistetään Varsinais-Suomen maaseutumaiseman ja monimuotoisen perinneympäristön kehitystä ja historiallisten kerrostumien säilymistä.	+	0	0	0	+	+	0	++	0	Perinneympäristöjen luontoarvot ovat Varsinais-Suomen luonnon monimuotoisuuden ja kulttuuriperinnön keskeinen osa.
56	Tunnistetaan maankäytön kehittämiskohteiden haitalliset luontovaikutukset ja minimoidaan rakentamisesta aiheutuvat luonnonarvojen heikentyminen.	+	0	0	+	+	+	0	++	0	Maankäytön kehittämiskohteiden luontovaikutusten kriittinen arviointi on välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden tilan parantamisen, viihtyisän, terveellisen ja turvallisen elinympäristön sekä rakennetun ympäristön laadun, maiseman ja kaupunkikuvan kannalta.
57	Yhteiskehitetään uusia elämäspalveluja ja kulttuurituotteita taide- ja kulttuuritoimijoiden sekä yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa.	+	+	0	0	0	+	0	++	+	Kulttuuripanostukset ylläpitävät ja vahvistavat kulttuuriperintöä, kaupunkikuvaa ja elinympäristön viihtyisyyttä.
58	Tuotetaan tietoa Varsinais-Suomen rakennusperinnöstä ja kulttuuriympäristöistä sekä maakunnan asukkaille että matkailijoille.	+	+	0	0	0	+	0	++	+	Ks. 56. Rakennusperinnön tunteminen on tärkeää myös rakennetun ympäristön, maiseman ja kaupunkikuvan kannalta.